



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی تهران

پردیس بین الملل - دانشکده داروسازی

پایان نامه

جهت اخذ درجه دکتری عمومی داروسازی

عنوان:

بررسی میزان دانش و نگرش بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ در زمینه مراقبت از پا

استاد راهنما:

خانم دکتر مانیآ رادفر

استاد مشاور :

دکتر محمد رضا مهاجری تهرانی

نگارش:

فراز قیومی

ماه/سال

آذر ۹۴

خلاصه فارسی

شیوع بیماری دیابت در کشور های در حال توسعه رو به افزایش است. این بیماری چنانچه به درستی درمان نشود باعث ایجاد عوارض جدی خواهد شد. یکی از بزرگترین عوارض این بیماری زخم پای دیابتی است که منجر به بروز عوارض و بستری شدن تعداد زیادی از بیماران دیابتی در بیمارستان می شود. هدف از انجام این مطالعه سنجش میزان آگاهی و عملکرد در بیماران دیابتی تیپ ۲ که تحت مراقبت های پا هستند , می باشد.

پرسشنامه ای جهت مشاهده ی اطلاعات دموگرافیک و سنجش ریسک های زخم پای دیابتی و سطح دانش و عملکرد بیماران طراحی شد. پس از تأیید روایی و پایایی پرسشنامه از ۲۰۰ بیمار مبتلا به دیابت که به کلینیک زخم پا مراجعه کردند , مصاحبه ای به عمل آمد .

متوسط سن جمعیت مورد مطالعه $61/31 \pm 11/16$ سال است و ۵۵٪ آنها قبلاً آموزش دیده اند. اکثریت قریب به اتفاق بیماران (۸۰/۵٪) در ریسک بالای ابتلا به زخم پای دیابتی می باشند و ۴۹٪ آنها سابقه ی زخم پای دیابتی داشته اند. میانگین نمره آگاهی و عملکرد بیماران مورد بررسی قرار گرفت که $6/5 (7/5 - 5/52)$ از ۱۱ برای آگاهی $14/5 (12-16)$ از ۱۸ برای عملکرد بود. رابطه ی معناداری میان میزان مراقبت پا در بیماران دیابتیک و میزان ریسک ابتلا به زخم پای دیابتی در این بیماران وجود داشت.

اگرچه بیماران مورد بررسی در این مطالعه میزان آگاهی و عملکرد بهتری در مراقبت پا نسبت به بیماران تحت بررسی در مطالعات مشابه داشتند، اما در ریسک بالاتری از ابتلا به زخم پای دیابتی می باشند. برنامه های آموزشی مناسب در کنترل میزان قند خون و کاهش ریسک ابتلا به زخم پای دیابتی بسیار ضروری است.

ABSTRACT

Background: The prevalence of diabetes is increasing in developing countries. The disease causes serious complications if treated improperly. One of the major complications of diabetes is diabetic foot ulcer which causes high rate of morbidity and hospitalization in these patients. The aim of the current study was evaluation of knowledge and practice of patients with type 2 diabetes (T2DM) regarding foot care.

Methods: A questionnaire was designed to obtain patients' demographic data and evaluate their risk for foot ulcer and their level of knowledge and practice toward foot care. After confirming the validity and reliability of the questionnaire, 200 T2DM patients referring to a diabetic foot clinic were interviewed.

Results: The average age of the studied population was 61.13 ± 11.16 years and 55% of them had received previous education in foot care. Majority of patients (80.5%) were at high risk of diabetic foot ulcers and 49% had history of foot ulcers. The median (IQR) knowledge and practice scores were calculated to be 6.5 (5.25-7.5) out of 11 and 14.5 (12-16) out of 18, respectively. There was a significant relationship between patient's foot care practice and diabetic foot risk.

Conclusion: Although our patients had better knowledge and practice regarding foot care compared to similar studies, they were at high diabetic foot risk. Proper educational programs on glycemic control and diabetic foot risk reduction is necessary.

Keywords: Diabetic foot ulcer; Knowledge; Practice; Foot care